

מקור המאמר בזהר פרשת תצווה דף קפב ע"ב
חומרת תשובת הכועס

רָגַזְנוּ שֶׁל חֲכָמִים בְּדַבְרֵי
תוֹרָה. רָגַזְנוּ שֶׁל חֲכָמִים לְתַת
כְּבוֹד לְתוֹרָה, וְהִפְלֵל לְעֲבוֹדַת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא הָיָה,
לְכֹךְ נֶאֱמַר (דְּבָרִים ד) כִּי ה' ^{ה'}
אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכֶלֶת הוּא אֵל
קָנָא.

אָבֵל אִם בְּדַבְרִים אַחֲרִים,
לֹא עֲבוֹדַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא זֶה, לְפִי שֶׁבְּכָל הַחֲטָאִים
שֶׁעוֹשֶׂה הָאָדָם, הֵיא לֹא
עֲבוֹדָה זָרָה מִמֶּשׁ כָּמוֹ זֶה,
וְאִסוּר לְהִתְקַרֵּב בְּקִרְבָּתוֹ
שֶׁל זֶה. וְאִם תֹּאמַר, זֶה לְפִי
שֶׁעָשָׂה הָיָה, שֶׁעָבַר וְאַחַר כָּךְ
חָזַר - לֹא כָךְ. שֶׁכִּיּוֹן שֶׁעָקַר
הַקְּדוֹשׁ שֶׁל נִפְשׁוֹ מִמֶּנּוּ
וּמִמְקוֹמוֹ, וְאוֹתוֹ אֵל זָר
מִקְפַּח הַמָּקוֹם הוּא, מִתְחַזֵּק
בּוֹ וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ, חוּץ
מִכַּאֲשֶׁר נִטְהַר הָאָדָם מִכָּל
וְכָל וְעוֹקֵר אוֹתוֹ לְעוֹלָמִים,
אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי,

רוֹגְזָא דְרַבָּנָן בְּמִלֵּי דְאוֹרֵייתָא. רוֹגְזָא דְרַבָּנָן
לְמִיָּהֵב יְקָרָא לְאוֹרֵייתָא, וְכֹלָא לְפוֹלְחָנָא
דְקוֹדֶשׁא בְרִיךְ הוּא הוּי, לְכֹךְ נֶאֱמַר (דְּבָרִים ד) כִּי יי' ^{ה'}
אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכֶלֶת הוּא אֵל קָנָא.

אָבֵל אִי בְּמִלִּין אַחֲרָנִין, לָאו פּוֹלְחָנָא דְקוֹדֶשׁא
בְרִיךְ הוּא הֵא, בְּגִין דְבְּכָל חֲטָאִים דְקָא
עָבִיד בַּר נֶשׁ, לָאו אִיהוּ כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת מִמֶּשׁ
כְּהֵא, וְאִסוּר לְקַרְבָּא בְּהִדְיָה דְהֵא. וְאִי תִימָא הָא
לְשַׁעֲתָא הָוָה, דְעָבַר וְהָדַר אֶהְדַּר. לָאו הֲכִי, דִּכְיוּן
דְאֶעְקַר קְדוּשָׁא דְנִפְשִׁיָּה מִנִּיָּה וּמֵאֲתָרֶיהָ, וְהֵהוּא
אֵל זָר, מִקְפַּח הֵהוּא אַתָּר, אֶתְתַּקַּף בֵּיה, וְלֹא
שָׁבִיק לִיָּה. בַּר כִּד אֶתְדַּכִּי בַר נֶשׁ מִכָּל וְכָל, וְעָקַר
לִיָּה לְעֵלְמִין, וְלִבְתָּר אֶשְׁתַּדֵּל לְאֶתְקַדֶּשׁא
וְלֵאמֹשְׁכָא קְדוּשָׁה עָלֵיהָ. כִּדִּין וְלוֹאֵי דְאֶתְקַדֶּשׁ.
אָמַר לִיָּה רַבִּי יוֹסֵי, אֶתְקַדֶּשׁ מִמֶּשׁ. (ס"א אַמְאֵי וְהֵא
אֶתְדַמִּי וְאֶתְקַדֶּשׁ).

וְאַחַר כָּךְ מִשְׁתַּדֵּל לְהִתְקַדֶּשׁ וּלְהַמְשִׁיךְ קְדוּשָׁה עָלָיו, וְאֵז הַלוֹאֵי וְיִתְקַדֶּשׁ. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי,
מִתְקַדֶּשׁ מִמֶּשׁ. (לְמַה? וְהֵרִי נְדַחָה וְהִתְקַדֶּשׁ).

אָמַר לִיָּה תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאִיהוּ עָקֵר קְדָשָׁה
 דְּנִפְשִׁיָּה, וְיִשְׂרָיָא בְּאַתְרֵיהּ הֵהוּא אֵל זֶר
 דְּאִקְרִי טָמְא, אִסְתָּאב בַּר נֶשׁ, וְסָאִיב לְמֵאן דְּקָרִיב
 בְּהִידֵיהּ, וְהֵהוּא קְדָשָׁה עָרְקַת מִצִּיָּה, וְכִיּוֹן דְּעָרְקַת
 מִצִּיָּה זְמָנָא חֲדָא, כְּמָה דִיעֵבִיד בַּר נֶשׁ עוֹד, לֹא
 תִּיתּוּב לְאַתְרָהּא.

אָמַר לִיָּה אִי הָכִי, כְּמָה מְסָאֲבִין אֵינּוֹן דְּמִתְדַכָּאן.
אָמַר לִיָּה שְׂאֵנִי מְסָאֲבו אַחְרָא, דְּלֹא יָכִיל
 לְמַעֲבַד יַתִּיר. אֲבָל דָּא שְׂנִיָּא מְכֻלָּא, דְּכָל גּוֹפָא
 סָאִיב מְגוֹ וּמְבַר, וְנִפְשָׁא, וְכָלָא מְסָאִיב. וְשְׂאֵר
 מְסָאֲבו דְּעֵלְמָא, לָאוּ אִיהוּ אֵלָא גּוֹפָא לְבַר
 בְּלַחֲוֹדוּי, וּבְגִין כְּדָּ פְתִיב חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם
 אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, דְּאַחֲלָף קְדָשָׁה דְּמֵאֲרִיָּה בְּגִין
 אִפּוֹ, וְדָא אִיהוּ מְסָאֲבו דְּמְסָאִיב כְּלָא. כִּי בְּמָה
 נְחָשָׁב הוּא. כְּמָה כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת וְדָאִי נְחָשָׁב
 אִיהוּ.

תָּא חֲזִי, הֵאִי אִיהוּ רִוּגָא דְאִיהוּ כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת,
 סְטָרָא אַחְרָא, כְּמָה דְאַמְרוּ, דְּבַעֵי בַר נֶשׁ
 לְאַסְתְּמָרָא מִצִּיָּה וּלְאַתְפָּרְשָׁא מִעֲלוּי, וְעַל דָּא
 כְּתִיב ^(שמות לד) אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ. לָךְ: בְּגִין
 לְאַבְאָשָׁא גְרַמְךָ. וְכְתִיב בְּתַרְיָה אֵת חַג הַמִּצּוֹת

וְעַל זֶה כְּתוּב (שמות לד) אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ. לָךְ
 - כִּדִּי לְהַרְע לָךְ. וְכְתוּב אַחְרָיו, אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמַר. תִּשְׁמַר - זֶה צַד הַקְּדָשָׁה שְׁצָרִיד

אָמַר לוֹ, בַּא וְרָאָה, בְּשַׁעֲה
 שְׁהוּא עוֹקֵר קְדָשָׁה שְׁל
 נִפְשׁוֹ, וְשׁוֹכֵן בְּמִקְוָמוֹ הָאֵל
 זֶר הֵהוּא שְׁנַקְרָא טָמְא,
 נְטָמָא הָאָדָם וּמְטָמָא לְמִי
 שְׁקָרֵב עִמּוֹ, וְהַקְּדָשָׁה הֵהוּא
 בּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ. וְכִיּוֹן שְׁבוֹרַחַת
 מִמֶּנּוּ פַעַם אַחַת, כָּל מָה
 שִׁיעֲשֶׂה הָאָדָם עוֹד, לֹא
 תִּשׁוּב לְמִקְוָמָהּ.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, כְּמָה
 טָמְאִים יֵשׁ שְׁמִטְהֵרִים? אָמַר
 לוֹ, שׁוֹנָה טְמָאָה אַחְרַת שְׁלֹא
 יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר. אֲבָל זֶה
 מְשֻׁנָּה מְכֻלָּם, שְׁכָל גּוֹפּוֹ
 נְטָמָא מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ,
 וְנִפְשׁוֹ וְכָלּוֹ נְטָמָא. וְשְׂאֵר
 טְמָאוֹת שְׁבַעְעוֹלָם לֹא נְטָמָא
 אֵלָא גּוֹפּוֹ מִבְּחוּץ בְּלִבָּד,
 וְלָכֵן כְּתוּב חֲדָלוּ לָכֶם מִן
 הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ,
 שְׁמַחֲלִיף קְדָשַׁת רַבּוֹ מִשׁוּם
 אִפּוֹ, שְׁזוֹהֵי טְמָאָה שְׁמִטְמָאָה
 הַכֹּל. כִּי בְּמָה נְחָשָׁב הוּא -
 בְּמָה שְׁל עֲבוּדָה זָרָה וְדָאִי
 נְחָשָׁב הוּא.

בַּא וְרָאָה, זֶהוּ רִגְזוֹ שְׁל
 עֲבוּדָה זָרָה, הַצַּד הָאַחֵר,
 כְּמוֹ שְׂאִמְרָנוֹ, שְׁרוּצָה הָאָדָם
 לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ וּלְהַפְרֵד מִעֲלוּי,
 - כִּדִּי לְהַרְע לָךְ. וְכְתוּב אַחְרָיו,

תִּשְׁמֹר. תִּשְׁמֹר: דָּא סְטָרָא דְקְדוּשָׁה, דְּבַעֵי בַר נֶשׁ
 לְנִטְרָא לִיָּהּ, וְלֹא יַחְלֹף לִיָּהּ בְּגִין סְטָרָא אַחֲרָא. וְאִי
 יַחְלֹף לִיָּהּ הָא אִיהוּ מִסְּאִיב, וְסְאִיב לְכָל מָאן
 דְּקָרִיב בַּהֲדִיָּהּ.
 הָאָדָם לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ וְלֹא
 יַחְלִיף אוֹתוֹ בְּגִלְל הַצַּד
 הָאֲחֵר. וְאִם יַחְלִיף אוֹתוֹ,
 הָרִי הוּא טָמֵא, וּמְטַמֵּא לְכָל
 מִי שֶׁמֵּתְקָרֵב אֵלָיו.

ספר אור הזהר (עמוד 170)

גם אתן טעם לשבח למה לא נגלו לנו האלקים בפרושי האר"י וזכרוננו לברכה על ספר התקונים כי אם בימים ההם ובזמן הזה וכי אכשר דרי להשיג מה שלא השיגו ולא נבלו ראשונים הנה מצאתי תשובה נצחת ומספקת לשאלה זו לקמן (בדף קי). וזה לשונו אמר רבי שמעון חבריא בודאי קודשא בריך הוא אסתפם עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זכאה דרא דהאי אתגלייא ביה, דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה'וא שיהיה וכו' עד ואתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק וחקם דמתעסק באורייתא, עד שתין רבוא, לאשלמא לכלהו מפנימו דלהון וכו' עין שם דוק באמרי קדוש הרבי שמעון בן יוחאי וזכרוננו לחיי העולם הבא שדבריו אלה מורים באצבע כי גור אמר שדוקא בסוף יומיא בדרא בתראה עתיד לאתחדשא חבורא דא ואם תאמר אעיקרא דדינא פירכא למה תצא זאת מלפניו להיות תורתו זאת חתומה וסתומה עד דרא בתראה הנה אליהו וזכרוננו לחיי העולם הבא נתן טעם להתרת קושיא זו לקמן (דף יט): וזה לשונו:

פט) ולכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראה שהוא זמן בעתה ואז בסגלת החבור וקראתם דרור

אדהכי הא אליהו קא נחית מעילא, בכמה חילין דנשמתי, וכמה מלאכיא סותרניה, ושכינתא עלאה עטרה על כלהו וכו' עד וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ. עד כאן לשונו, כי סגלת תעוררו את האהבה עד שתחפץ השכינה בזמן בעתה כי אם תעוררו האהבה קדם בעתה צריך למרק העוונות בצרות רבות ויהרגו כמה מישראל ויתקטיל משיח בן יוסף וכדי שלא יהרג שום אחד מישראל ולא יהרג משיח בן יוסף סובלת השכינה צער ארץ הגלות לטובת בניה גם משה רבינו עליו השלום סבל כמה יסורין על עצמו כדי שלא ימות משיח בן יוסף כמו שכתוב בזהר ובתקונים בהרבה מקומות ולכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראה שהוא זמן בעתה ואז בסגלת החבור וקראתם דרור ויהיה דבר בעתו מה טוב ולא משום דאכשר דרי אלא משום דמשה רבינו עליו השלום מתנוצץ ברבותינו האר"י וזכרוננו לחיי העולם הבא ותלמידיו לפרש מאמרי חבורא דא וכמו שכתבתי לעיל דעתיד לאתחדשא על ידא דמשה שישתדל לאשלמא פנימו דילהון מצד חסרון ידיעתם והוא ילמדם ועזרם ויסיעם לבון אל האמת לסיוע שיש בו ממש ואשרי הדור שיזכה לזה כמו שכתב לעיל הרבי שמעון בן יוחאי זכאה דרא דהאי רזא אתגלייא ביה.

ובכן יהי רצון מלפניך שיטע אהבתו ותורתו בלבנו ללמד בחבור זה בלב שלם ובחשק רב כי הוא מטרה הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול אפלו בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו וכל שכן אם יזכה עד שרוח השם ידבר בו להבין פונת הרשב"י באמרי קדוש ומועט מספר זה מחזיק את המרבה ובו יזכה להיות מבני עליה וכלנו כאחד נזפה שיקים בנו נבואת הרשב"י זכאה דרא דהאי רזא אתגלייא ביה. ובסגלתו וקראתם דור ותחזינה עינינו בן דוד משיחנו.

(פסא מלך בהקדמה)

נכספה וגם כלתה נפשי בתורת השם תמימה תורת אמת בפיהו של רבינו האר"י וזכרוננו לחיי העולם הבא בראותי מה שכתב בזהר בפרשת תרומה (בדף קסא): קודשא בריך הוא אמר לה, ואומי לה, דכד תיחות להאי עלמא, דתשתדל באורייתא למנדע ליה, ולמנדע ברזא דמהימנותא. וכו'.